

РЕШЕНИЕ

№ 8172

гр. София, 28.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 11.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **9326** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) и чл.19 от Закона за Националната агенция за приходите.

Делото е образувано по искова молба на А. В. Я. с ЕГН [ЕГН], чрез адв. В. Ц., срещу Националната агенция за приходите, представлявана от изпълнителния си директор Р. С., със седалище в [населено място], със следния петитум: съдът да осъди ответника да заплати на ищцата

1)на основание чл.1, вр. чл.4, ал.1 ЗОДОВ вр. чл.19 ЗНАП вр. чл.17, ал.6 ДОПК сумата от 8 300 (осем хиляди и триста лева) лв., равностойна на заплатено възнаграждение на адвокат за осъществена защита в ревизионното производство, приключило с ревизионен акт № 22221421007483-091-001/02.08.2022г., обявен за нищожен в една част, а в другата отменен с Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП"

2) законната лихва върху посочената сума - в размер на 1 102,26лв. за периода от 02.08.2022г. - датата на постановяване на нищожния ревизионен акт, до 29.09.2023г. - датата на подаване на исковата молба, на основание чл.86 от ЗЗД, причинени от незаконъсомбразността на ревизионния акт.

3)направените по делото разноски - за държавна такса и разходи за адвокатско възнаграждение. .

Ищцата А. В. Я. иска от съда да осъди ответника Национална агенция за приходите

да и заплати следните суми:

1) обезщетение за имуществени вреди в размер на 8 300 лв., представляващи заплатено възнаграждение на адвокат за осъществена защита в ревизионното производство, приключило с ревизионен акт № 22221421007483-091-001/02.08.2022г., обявен за нищожен в една част, а в другата отменен с Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП"

2) законната лихва върху посочената сума - в размер на 1 102,26лв. за периода от 02.08.2022г. - датата на постановяване на нищожния ревизионен акт, до 29.09.2023г. - датата на подаване на исковата молба.

В производството по възложена ревизия на ищцата за установяване на отговорността ѝ за отговорността ѝ за задължения на Р. А. ЕООД за ДДС и корпоративен данък за данъчни периоди 2015 -2016г. - задължения общо в размер на 97 703, 07лв. ведно с начислени лихви за просрочие, са издадени ревизионен акт (РА) № 22221421007483-091-001/02.08.2022г. и ревизионен доклад № 22221421007483-092-001/30.06.2022г., като с Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП" при ЦУ на НАП - С., с което РА е обявен частично за нищожен и отменен в останалата част. Ищцата организира защитата си като ангажира адвокат –В. Ц. от САК, чрез която подаде възражение срещу РД и жалба по административен ред срещу РА, за което заплатила възнаграждение в посочения размер.

Необходимостта от правна помощ и съдействие ищцата обосновава със следното:

- ведно с издадените срещу нея РД и РА за ангажиране на отговорността ѝ по реда на чл.19, ал.1 ДОПК, са ѝ връчени общо 173 броя писмени документи, както и значителният размер на установените задължения, принудили ищцата да потърси правна помощ, тъй като нямала юридически и икономически познания. Ангажирането на адвокатска защита счита за нормална грижа за защита на собствените ѝ права и имуществените ѝ интереси, позовава се и на задължителното обжалване на РА по административен ред, на ТР № 6/2012г. по т.д. 6/2012г. на ВКС относно правото на защита и правна помощ. Счита, че именно в резултат на правните доводи, аргументи и съображения, в изготвената жалба от адвокат В. Ц. и подадена от ищцата на дата 08.08.2022г., директорът на дирекция ОДОП постановил и Решение № 1659/17.10.2022г., с което обявил нищожността на ревизионния акт в едната част, а в другата отменил същия. Поради административния характер на производството, не са присъдени разноски.

Счита, че именно на основание чл.4, вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ, следва да се репарира разходите на ищцата за платеното адвокатско възнаграждение, позовава се на съдебна практика. Счита, че са налице всички кумулативно предвидени основания по чл.1, ал.1 вр.- чл.4 ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на държавата - отменен изцяло ревизионен акт, плащане на хонорар на адвоката, осъществил правната защита, платен на адвоката, безспорно при обжалването на РА е предоставена правна помощ, което било видно от съдържанието на изготвените възражение и жалба при административното обжалване. Ищцата претендира, че от незаконосъобразния РА е претърпяла вреди, изразяващи се в направени разноски за адвокатско възнаграждение в производството по обжалване на РА, По въпроса за пряката и непосредствена последица между заплатеното възнаграждение на адвоката и в производството по обжалването и незаконосъобразността на акта, се позовава на Тълкувателно решение

№1/ 15.03.2017г. по т.д. 2/2016г. на ВАС, в което било изяснено съдържанието на употребеното в чл.4 ЗОДОВ понятие "пряка и непосредствена последица". Също се позовава на съдебна практика на ВКС, решение №81/27.01.2006г. по гр.д. 23/2005г., Решение № 129/25.07.2005г. по гр.д. 2439/2003г. и други, а относно причинната връзка - по гр.д. 4808/2007, 1651/2009, 66/20091486/2009 и 511/2010, както и на т.4 от ТР № 3/ 22.04.2004г. на ОС на ГК на ВКС по т.д. 3/2004г. относно началният момент на забавата, съответно дължимост на законна лихва върху обезщетението за вреди от незаконосъобразен административен акт.

Пред съда исковата претенция се поддържа изцяло чрез адв. Ц., а в ход по съществуване и в писмена защита се поддържа основателността ѝ изцяло. Адв. Ц. претендира неоснователност на доводите на ответника, като претендира, че са изпълнени всички изисквания а закона аз ангажиране на отговорността на държавата за вреди, предвидени в чл.1 вр. чл.4 ЗОДОВ. Претендира, като се позовава на съдебна практика, че претендираните вреди са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния РА, че възнаграждението на адвоката не е прекомерно, както и необходимостта от правна защита, също изтъква доводи, че липсва друг правен ред за защита на правата на ищцата и присъждане на претърпените от нея имуществени вреди от незаконсъобразния РА.

Ответникът - Национална агенция за приходите, представявана от изпълнителния си директор Р. С., в писмен отговор на исковата молба чрез юрк. Р., оспорва същата по основание и размер и иска от съда да постанови отхвърлянето ѝ. подробно изложени съображения, сред които:

-Представеният с исковата молба договор за правна защита и съдействие от 05.07.2022г. с предмет изготвяне на възражение срещу Рд и жалба срещу РА, изтъква доводи с незадължителния характер на възражението срещу РД, както и, че РД не подлежи на самостоятелно обжалване и отмяна, представлява акт, част от процедурата по издаване на РА. По тези съображения не можело да се приеме, че РД е незаконосъобразен административен акт, а възнаграждението за изготвянето на възражението, не можело да е квалифицира като вреда.

-Разноските за адвокатско възнаграждение без основание се претендирали по реда на чл.1 ЗОДОВ при условие, че законодателят е предвидил правна регламентация в чл.59, ал.2, т.6 АПК, приложим субсидиарно, съществували специални норми, уреждащи разноските в административното производство при обжалване на РА - тези за присъждане на разноски при обжалване на индивидуални административни актове. Ищецът следвало да предявява исканията си за разноски на всяка инстанция, чл.161 ДОПК предвиждал правото на разноски без да урежда изрично приложимост само в рамките на съдебното производство. По тези въпроси се позовава на съдебна практика на АССГ .

-Няма причинна връзка между отменения акт и претендираните вреди, доколкото ползването на правна помощ не било условие за оспорване по административен ред или пред съда, тези производства контролирали законосъобразността на ревизионното производство, касаело се за единен процес на проверка за съответствие със закона.

-Претендира и прекомерност на адвокатското възнаграждение, по който въпрос следвало да се съобразят ТР 1/15.03.2017г. по т.д. 2/16г. и Решение № 1/11.1.22018г. на ВКС по т.д. 1/17г.

-Процесните разноски не подлежали на възстановяване по реда на чл.1 ЗОДОВ, като се позовава на решението по адм.д. 4818/2009г. на ВАС, като мотивира и

възраженията си с същността на договора за правни услуги, вредата в настоящия случай произтичала от изразената воля от ищцата като страна по договора, а не от административна дейност, ДОПК не предвиждал задължителна правна защита за ревизираните субекти. Тъй като разноските за адвокатско възнаграждение не произтичали пряко от незаконосъобразността на РА, тези разноски не съставлявали и подлежащи на обезщетяване вреди. Също се позовава на съдебна практика от 2010г. Ответникът счита, че исковите претенции следва да бъдат оставени без уважение с оглед недопускане обезщетението за вреди да бъде източник на обогатяване на увредения. Деликтната отговорност на държавата не се презюмира, в тежест на ищцата е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи на тази отговорност.

Ответникът претендира присъждане на юристконсултско възнаграждение, като претендира прекомерност на основание чл.78, ал.5 ГПК на адвокатското възнаграждение.

ПРОКУРОРЪТ - К. при СГП счита, че не е налице доказана причинно-следствена връзка между издадения административен акт и заплащане на адвокатския хонорар.

По делото са приети представените към исковата молба РА и РД, издадените срещу ищцата, решението на директора, двата договора за правна защита., както и двете товарителници на СПИДИ, приет е като доказателство Ревизионен доклад № Р-220023417001251-092-001/04.09.2017г., съставен срещу "Р. А.". Приета е и справка за размера на законната лихва от електронен калкулатор на НАП.

Административен съд София-град, Първо отделение, 12-ти състав, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, от фактическа и правна страна приема следното:

По допустимостта и правното основание на исковата претенция за имуществени вреди:

Наличието на отменен незаконосъобразен акт е абсолютна положителна процесуална предпоставка за предявяване на иска по аргумент на чл. 19, ал. 2 от ЗНАП и чл. 204, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 19, ал. 3 от ЗНАП и чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ, включително по аргумент и от чл. 300 от АПК. Според последната разпоредба - исковите за обезщетение за вреди, причинени от незаконно принудително изпълнение се разглеждат по реда на АПК, т.е. в производството за обезщетения за вреди по чл.203 и следващите.

Съгласно чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Фактическият състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ включва отменен по надлежния ред акт, реално причинена вреда, произтичаща от него, както и наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда. По чл. 19, ал. 1 и ал. 3 от Закона за Националната агенция за приходите НАП отговаря за вредите, причинени на

физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, като отговорността обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в ЗОДОВ.

Също съгласно чл.19, ал.2 ЗНАП, обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна. Когато вредите са причинени от нищожен акт на органите или служителите на агенцията или от тяхно незаконно действие или бездействие, нищожността на акта, съответно незаконосъобразността на действието или бездействието, се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение.

В казуса по делото незаконосъобразната административна дейност спрямо ищцата се изразява в обявен за нищожен частично и отменен в останалата част ревизионен акт. Ищцата претендира имуществени вреди представляващи разноски за адвокатско възнаграждение и конкретно при обжалването на акта на органите по приходите по административен ред и за подаването на възражение срещу РД.

Що се касае до възражението на ответника, че е приложим друг ред за присъждане на разноските за адвокатско възнаграждение - в административното производство, то решението на директора, с което признава незаконосъобразността на РА, е постановено в производство по чл.155 ДОПК, която разпоредба също не предвижда присъждането на разноски при отмяната на РА. Този аргумент е изложен в мотивите на Решение № 763 от 16.01.2020 г. по адм.д. № 3642/2019г., III отд. на ВАС, за да приеме, че е приложим исковият ред за репарирание на направените разноски при отменен акт на органите по приходите. Видно от мотивите на съдебното решение:

"Съгласно разпоредбата на чл. 17, ал. 6 от Данъчноосигурителния процесуален кодекс (ДОПК), задължените лица имат право на обезщетение за вредите, причинени им от незаконни актове, действия или бездействия на органи по приходите и публичните изпълнители при или по повод изпълнение на дейността им, като отговорността се реализира по реда, предвиден в ЗОДОВ.

За да възникне безвиновната отговорност на държавата в лицето на юридическото лице към което принадлежи органа, издал незаконосъобразния акт, следва да е налице освен отменен по надлежния ред акт и реално причинена вреда, произтичаща от него, както и пряка причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда.

По делото безспорно е установена частична отмяна на административните актове (трите постановления на публичния изпълнител и разпореждането за присъединяване) в резултат на обжалването им по реда на чл. 197 ДОПК. Решенията за това са взети от директора на ТД на НАП П. на осн. чл. 197, ал. 1 ДОПК. Разпоредбата не предвижда с решението си директорът на ТД на НАП да се произнася и по направените разноски от жалбоподателя във връзка с оспорването. В АПК също липсва разпоредба, която да урежда заплащането на разноските, направени в хода на административното обжалване на оспорения акт. Съдебната практика приема, че липсва процесуален ред за присъждането на разноските, направени във връзка с обжалването по административен ред (определение № 275/9.01.2012 г. на ВАС по адм. д. № 2/2012 г., определение № 16576/11.12.2013 г., постановено от ВАС по адм. д. № 16146/2013 г.), както и че този законодателен пропуск не може да се запълни с прилагането на чл. 143 АПК по аналогия, тъй като тя касае понасянето на разноските, направени в съдебното

производство. Следователно, единственият път за жалбоподателя да възстанови направените разноски при обжалването на актовете по административен ред, е да потърси правата си по общия исков ред, както е прието и в едно от горесцитираните определения на ВАС. Този ред, в конкретния случай е чрез иск по чл. 17, ал. 6 ДОПК вр. с чл. 1 ЗОДОВ. Заплатените адвокатски хонорари във връзка с административното оспорване на постановленията и разпореждането, са вреда за жалбоподателя, тъй като плащането им е довело до намаляване на имуществото му. Тази вреда е в причинно следствена връзка с частично отменените актове, тъй като потърсената адвокатска помощ и заплатените хонорари са именно във връзка със защитата срещу тях чрез оспорването им."

Предвид на всичко изложено, относимият ред за репарирание на вредите, равностойни на заплатеното от ищцата адвокатско възнаграждение за жалбата срещу РА и възражението срещу РД е именно този по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. вр.чл. с чл. 19, ал.1 и ал.2 ЗНАП и чл.17, ал.6 ДОПК. Също видно от цитираната съдебна практика на ВАС, тази вреда е в причинно следствена връзка с отменените актове. Тази съдебна практика не е изолирана, обратното, решение №1411/08.03.2021г. по адм.д. 6402/2020г. на АССГ - в смисъл на приложимост на чл. 161 ДОПК за процесните разноски за адвокатско възнаграждение, не е споделена от ВАС и решението е отменено с Решение № 853/01.02.2022г. по адм.д. № 5940/2021г. III отделение на ВАС.

Иск като процесния, се основава изцяло на предвиденото в закона - чл.17, ал.6 ДОПК и чл. 19 от ЗНАП. Волята на законодателя е за пълно обезщетяване на всички вреди - чл.19, ал.3 от ЗНАП във връзка с чл.4 ЗОДОВ, макар и в тези разпоредби да не е посочено изрично, че се касае за разноски в досъдебно производство.

Процесният иск има гражданско-правен характер - по арг. от чл.14 ГПК, който предвид специалните закони, се разглежда от административните съдилища и по реда на АПК. Както безпротиворечиво са се произнесли ВКС и ВАС в своята тълкувателната дейност - по чл.1 и чл.2 ЗОДОВ, допустимо е да се претендират имуществени вреди, представляващи адвокатско възнаграждение, приема се, че тази имуществена вреда е пряка последица от незаконосъобразната дейност на държавен орган.

Довод за обратното не може да съставлява обстоятелството, че представителството на ищцата от адвокат не е задължително в производството по обжалването на актовете на органите по приходите по административен ред по реда на ДОПК. Доколкото обжалването на РА по административен ред е задължително, то право и преценка на ищцата е как най-добре да защити своите интереси. Видно е от съдържанието на възражението и жалбата, са изложени изключително правни доводи, цитирана е значителна практика - по приложението на закона, касае се за фактически и правни съображения и които доводи са уважени. По твърдението, че именно на основание правните доводи, аргументи и съображения в изготвената жалба от адв. В. Ц. и подадена от ищцата, директорът на ДОДОП е обявил нищожността и отменил в съответните части обжалвания пред него РА, се установява следното:

Видно от постановеното с Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП", РА е обявен за нищожен в частта, в която е ангажирана отговорност за задължения на "РОБЕРТО АНЕЛИЯ" ЕООД за корпоративен данък от 01.01.2015г. до 31.11.2016г. - поради връчването на заповедта за възлагането на ревизията на дата 10.02.2022г. след изтичането на преклузивния срок по чл.109, ал.1 ДОПК за установяването на отговорността за задълженията посочените данъчни периоди.

Също видно от решението на директора, РА е отменен в частта, в която на основание чл.19, от ДОПК на ищцата А. Я. е ангажирана отговорност за задължения на "РОБЕРТО АНЕЛИЯ" ЕООД за корпоративен данък за 2016 г. и за ДДС за данъчен период м. 12.2016г., ведно със съответните лихви, РА е отменен. Съображенията за отмяна са, че ревизираното лице е управител на дружеството през тези периоди и поради това субект на отговорността по чл.19, ал.1 ДОПК, но това не е достатъчно за ангажиране на отговорността. Органът е приел, че тежестта на доказване на условията по посочената разпоредба е на органите по приходите, и то кумулативното им наличие, а ревизираното лице изпълнило задължението си да декларира изискуемите по закон СД по ЗДДС, в хода на ревизията на дружеството органите не признали извършените разходи като документално необосновани и отказали данъчния кредит, по получените доставки, но върху получените приходи от тях начислили корпоративен данък. Не можело да се приеме, че с декларациите са укрити задължения, а направените корекции били обосновани с непредставени документи от дружеството, включването в СД на фактури с невярно съдържание, а извършените продажби били отчетени чрез фискално устройство, но следвало да се има предвид, че ревизираното лице прехвърлило дяловете си от дружеството на друго лице съгласно договор от 26.01.2017г., което било вписано и като едноличен собственик в ТР на 01.02.2017г., от което директорът е направил извод, че А. Я. не е била управител на дружеството към изтичането на срока за подаване на ГДД по чл.92 ЗКПО за 2016г., за тази година не била подадена декларацията, но Я. не е била управител. Също е прието, че не е доказана изискващата се предпоставка по чл.19, ал.1 ДОПК - субективният елемент, т.е. знанието на Я., с декларираните от името на дружеството сделки за ревизираните периоди, не можел самостоятелно да обоснове виновно поведение, - укриване на факти и обстоятелства, които по закон било длъжно да обяви. цитирана е практика на ВАС - по адм.д. 7027/2012г. и по дело 8802/2020г. Също е прието за недоказано и поведение на Я., като единствена причина за несъбираемост на

задълженията на дружеството, като се позовава на съдебна практика на ВАС по адм.д. 13 659/2018г. Директорът е приел, че от наличните доказателства не се установява ищцата да е целяла да оцети републиканския бюджет, позовава се и на съдебната практика по делата 12588/2013, 168/2012 и 7027/2012г. на ВАС. Приета е за неустановена субективната страна на деянието през периода, в който Я. е била управител на дружеството. Липсата на този елемент изключва ангажирането на отговорността по чл.19 ДОПК. По тези съображения е прието, че РА в тази част следва да бъде отменен.

Я. е подала на дата 09.08.2022г. жалба срещу РА до директора на ДОДОП при ЦУ на НАП – С., в същата са изтъкнати съображения както за изтичането на срока по чл.109, ал.1 ДОПК, приети за основателни и РА в тази част обявен за нищожен, следва да се посочи, че съдебната практика, цитирана в жалбата - относно субективния елемент на отговорността по чл.19, ал.1 ДОПК, цитирана в жалбата, е цитирана идентично и в решението на ответника, обосновала и изводите за незаконосъобразност на РА в отменената част (решенията по делата 7036/12г. 7027/12 на ВАС - относно изискването по чл.19, ал.1 ДОПК за уникалност на каузалната връзка между поведението на управителя, и несъбирането на данъчните задължения); относно изискването условията по чл.19, ал.1 ДОПК да са налице при условията на кумулативност - по дело 10179/2020г. на ВАС, които доводи изцяло са уважени от директора, в жалбата са изложени подробни съображения и по въпроси, свързани с преценката на доказателствата и материалната незаконосъобразност на РА.

Срещу Ревизионния доклад ищцата е подала възражение на основание чл.117, ал.5 ДОПК на дата 15.07.2022г., прието за допустимо, но разгледано по същество - за неоснователно, видно от мотивите на РА. - л.88 от делото. Във възражението срещу РД са изтъкнати съображенията по чл.09 ДОПК както и за прехвърлянето на дяловете и датата, от която ищцата е престанала да бъде управител на търговското дружество, изложено е и твърдение, че липсват задължителните кумулативни предпоставки за ангажиране на отговорността на ищцата като управител на дружеството.

В случай, че в казус като процесния, разноските за адвокат в задължителната досъдебна фаза на административно обжалване на ревизионните актове не подлежат на възстановяване на оспорващите по националното право, като дружеството-ищец, това би съставлявало възпиращо обстоятелство да бъдат ползвани адвокатски услуги на този етап от производството. Т. фактическо и правно положение би съставлявало не само скрито ограничение за ползването и съответно

предоставянето на адвокатски услуги, но и ограничение, пречка за ефективната защита на правата на засегнатите от ревизионния акт лица, за ефективно упражняване на правото им на обжалване. Касае се за специализирана адвокатска услуга в областта на данъчното право, няма презумпция, че директорът на Дирекция Обжалване и данъчно-осигурителна практика, като извърши проверка по правото и фактите, защитава правата на ревизираните лица. Що се касае до приложимост на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, то правното положение на ищцата попада в приложното поле на чл.1 от Протокол 1 от конвенцията, а видно от практиката на Съда по правата на човека, при неправомерна намеса в правата на собственост, договарящите държави са задължени да предвидят механизъм за поправяне на вредите. Касае се за уредба на процедури по националното право.

Освен това, в казуса по делото се касае се за иск за вреди, който по същество представлява възстановяване на разходи за адвокатско възнаграждение при обжалването на административен акт пред административен орган, която фаза е задължителна и каквито разноси органът при отмяната на ревизионният не присъжда. Възстановяването на разноси в административното производство по принцип е предвидено изрично в чл.59, ал.2 т.6 АПК - като част от задължителното съдържание на индивидуалния административен акт, какъвто характер има решението на ответника по чл.155, ал.1 и ал.2 ДОПК за отмяната на ревизионния акт. Неоснователен е доводът на ответника, че в производството по чл.155 ДОПК – обжалването по административен ред на РА могат да се претендират разноси за правна помощ за защита срещу актове на органите по приходите, издадени в хода на ревизионно производство. Разпоредбата на чл. 161 ДОПК урежда присъждането на разноси само при съдебното обжалване на ревизионните актове. В глава осемнадесета на ДОПК "Обжалване на ревизионния акт по административен ред", в която систематично място имат разпоредбите на чл. 152 - чл. 155 ДОПК няма норма, която урежда въпроса с разпределението на понесените от страните разноси.

Предвид всичко изложено, няма друг ред за репарирание на разноси за услуги от адвокат при административно обжалване на РА и възражение срещу РД.

Фактическият състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ включва отменен по надлежния ред акт, реално причинена вреда, произтичаща от

него, както и наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда. По чл. 19, ал. 1 и ал. 3 от Закона за Националната агенция за приходите НАП отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, като отговорността обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в ЗОДОВ. Предпоставките за ангажиране отговорността на държавата за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ са:

1. Незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред, а именно ревизионен акт, който е отменен от горестоящия орган - директор на Д "ОДОП" - С. при ЦУ на НАП, която предпоставка по отношение на разглеждания иск е налице, съответно исковата претенция е допустима на основание чл.204, ал.1 АПК и чл.19, ал.2 ЗНАП.
2. Втората предпоставка е настъпила вреда от отмененият ревизионен акт – платено адвокатско възнаграждение за оспорването на РА по административен ред, и
3. Причинна връзка между отменения РА и настъпилия вредоносен резултат.

Ответникът се позовава на възражения и съдебна практика в отговора, по които правно разрешение по приложението на материалния закон е дадено в приетото Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, постановено по тълкувателно дело № 2 по описа на този съд за 2016 г. Съгласно посоченото тълкувателно решение при предявени пред административните съдилища искове по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон. Касае се идентично за производство, в което адвокатската защита не е задължителна, и не е предвидено присъждане на разноски. Съгласно чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове.

Доколкото в тълкувателното решение на ВАС е даден отговор за пряката причинна връзка между вредите от платено адвокатско възнаграждение и

отмяната на акта, и при обстоятелства в казус като процесния - адвокатската защита не е задължителна и не е изрично предвидено присъждане на разноски за адвокат при уважаване на жалбата, то е налице и третата предпоставка по отношение на РА.

По тези съображения следва да се признаят за установени първата и третата предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за вреди – незаконосъобразен акт и пряка причинна връзка с претърпяна вреда в размер на платеното възнаграждение на адвоката за изготвяне на жалбата срещу РА.

Следователно, настоящият съд следва да разгледа въпроса дали действително е претърпяна вредата – **предоставена ли е адвокатската услуга, плащането на адвокатско възнаграждение за оспорването на процесния РА и размерът на вредата, във връзка с направеното възражение за прекомерност от ответника.**

По основателността на размера на иска за вреди съдът приема следното:

Между страните се признават:

-издадените ревизионен акт № 22221421007483-091-001/02.08.2022г. и ревизионен доклад № 22221421007483-092-001/30.06.2022г. за ревизия на ищцата за установяване на отговорността ѝ за задължения на Р. А. ЕООД за ДДС и корпоративен данък за данъчни периоди 2015 -2016г., като с РА са установени задължения общо в размер на 97 703,07лв. ведно с начислени лихви за просрочие.

-издаденото Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП" при ЦУ на НАП - С., с което РА е обявен частично за нищожен и отменен в останалата част.

-признава се незаконосъобразността на ревизионен акт № 22221421007483-091-001/02.08.2022г., установена при обжалването по административен ред с Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП"

-подадените от ищцата възражение срещу РД на дата 15.07.2022г. и жалба срещу РА на дата 09.08.2022г.

За подаването на възражението срещу РД е представена товарителница на Спида - л. 86 от делото, в която като подател е вписана "В. - А. Й. ЕТ адвокат В. Ц.. а в забележка е посочено - възражение от А. Я. от 14.07. 2021г. Датата на товарителницата е 14.07.2022г.

За подаването на жалбата по административен ред срещу РА е представена товарителница на Спида, от дата 08.08.2022г, .в която като

подател отново е вписан "Вилиана - Анка Йотова" ЕТ, адвокат В. Ц., а в забележка няма никакви данни.

За изготвянето на възражението и жалбата по административен ред, към исковата молба е представен Договор за правна защита и съдействие, сключен между ищцата А. В. Я. и адв. В. Ц., за сумата от 8 300 лв., платени в брой, и с предмет: 1) изготвяне на възражение срещу РД; 2) изготвяне на жалба за административно обжалване при издаването на РА, и 3)

за съдебно обжалване ще бъде договорено допълнително адвокатско възнаграждение. Към договор - на бланка, е представено и пълномощно, в което е вписан предмета на договора по т.1 и т.2

Отделно от договора и пълномощното на бланка по утвърден образец, е представен и подробен писмен договор за извършване на правни услуги и данъчна защита между ищцата и адв. В. Ц. Т., в който освен за изготвянето на възражението и жалбата е посочено, че е с предмет и проучване на 173 броя писмени документи приложени към РД, задължението след проучването на документите да се изготви възражение срещу РД, и при издаване на РА, да се изготви жалба срещу него. по административен ред. Също е посочено по т. 1.4 от предмета на договора и евентуалното задължение за жалба по съдебен ред, а в т.4.4 от договора е посочено, че в този случай с анекс ще бъде договорено допълнително възнаграждение. Също е договорено, че ще бъде подписан и договор за правна защита и съдействие - адвокатско пълномощно за договореното, който ще служи като разписка за получаване на сумата от 8 300 лв., платени в брой.

Предвид всичко изложено съдът приема, че действително ищцата е ползвала правна помощ от адв. Ц. за изготвянето на възражение срещу РД и жалба по административен ред срещу РА, които са и подадени.

Също съдът приема за доказано и плащането на възнаграждението на адвоката за предоставените правни услуги на ищцата - общо в размер на 8 300 лв.

Съдът приема за доказано, че ищцата действително е претърпяла имуществени вреди в размер на 8 300 лв. за разноски за адвокатско възнаграждение за изготвяне на възражението срещу РД и жалбата срещу РА, искът е доказан по размер и следва да бъде уважен, на основание чл.4, ал.1 ЗОДОВ.

По акцесорният иск за присъждане на законната лихва върху главницата Акцесорният иск за присъждането на законната лихва върху размера на обезщетението - в размер на 1 102,26 лв., е предявен за периода от

датата на постановяване на РА - 02.08.2022г. до датата на подаване на исковата молба – 29.09.2023г. Лихвата се претендира като мораторна.

По същество претендираната лихва до завеждането на исковата молба е мораторна, основава се на забавено плащане от длъжника на обезщетението, вредите са възникнали не от момента на плащането, а от момента, в който РА е издаден – при признаването му за нищожен, съответно отменен като незаконосъобразен с решението на директора. Така посочените начални моменти са и такива за давността за вземането за обезщетение за вреди, както следва от Тълкувателно решение №3/22.04.2005г. по т.д. 3/2004г. ОСГК на ВКС, т. 4 от него: *"При незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им."*

Предвид така даденото тълкуване, присъждане на мораторни лихви върху размера на обезщетението до датата на исковата молба съобразно постановеното с решението на директора, следва да се разграничи

- от датата на решението в частта, в която РА е отменен
- и от датата на издаване на РА, в частта, в която РА е обявен за нищожен с решението на директора.

Към исковата молба е приложено изчисление на мораторната лихва - в размер на законната лихва, изчислена върху главницата, считано от дата на издаване на РА.

Доколкото в казуса по делото са налице и двете хипотези за начален момент на мораторните лихви едновременно, съдът следва да направи посоченото разграничение, във връзка с което съобрази следното:

С РА са установени общо задължения за данъци и лихви в размер на 98 423,91 лв. , от които за ДДС общо 34 598,18лв. и лихви 20 805,93лв. и за корпоративен данък – 27 184, 16 лв. и законна лихва – 15 835,64 лв. , видно от стр. 8 и 9 от РА.

С решението на директора РА е отменен в частта за установен корпоративен данък за 2016г. – в размер на 16 242,93 лв. и законна лихва 8798,96 лв. и за ДДС за данъчен период м.12 .2016г. в размер на 4873,02 лв. и законна лихва – 2 742,64 лв. – стр.7 от РА, или за сумата общо в размер на **32 657,55 лв. публични задължения, установени с РА.**

С решението на директора РА е обявен за нищожен в частта за задължения за корпоративен данък за 2015 г. в размер на 10 941,23лв. и

лихви 7 036,68лв. и за ДДС за данъчни периоди м. 01.01.2015г. до 30.11.2016г. - или за разликата за ДДС – 29 725,16лв. и законна лихва – 18 063,29 лв., или общо 65 766,36лв.

От изложеното следва, че РА е обявен за нищожен за 66,82% от задълженията и в останалата част -33,18 % е отменен като незаконосъобразен. В съответствие с посочената съразмерност, следва да се приеме, че се дължат и лихви върху главницата съответно от датата на издаване на РА и от датата на решението на директора.

Така за 66,82% от главницата от 8300лв. или 5 546,06 лв., се следва мораторна лихва от датата на издаване на РА – **02.08.2022г. до 29.09.2023г.** – датата на подаване на исковата молба, която изчислена чрез електронния калкулатор на сайта на НАП за законната лихва е в размер на **736,51лв.**

За 33,18% от размера на главницата от 8300лв. или 2 753,94лв., се следва мораторна лихва от датата на издаване на решението на директора до датата на исковата молба или за периода от 17.10.2022г. до 29.09.2023г., която изчислена чрез електронния калкулатор на сайта на НАП е в размер на **307,58лв.**

Общо размерът на следващата се законна лихва върху размера на обезщетението за вреди е 1044,09лв. – за тази сума исковата претенция за присъждане на лихви е основателна, при предявен размер 1102,26лв. За разликата от 58,17лв. законна лихва върху главницата от 8300 лв. за периода 02.08.2022г. до 29.09.2023г., исковата претенция в тази част следва да бъде отхвърлена.

Предвид изложеното, предявеният иск за присъждане на обезщетение за вреди е изцяло основателен, а предявеният иск за присъждане на мораторни лихви - в незначителна спрямо общия размер сума е неоснователен. Доколкото към датата на устните състезания по делото няма данни за плащане на азмера на обезщетението и претенцията за лихви, то съдът следва с решението си да осъди ответника да заплати на ищцата сумата в размер на 8300 лв. за обезщетение за претърпени имуществени вреди, както и законната лихва върху главницата в размер общо на 1044,09лв. от които 736,51 лв. законна лихва за периода 02.08.2022г. - 29.09.2023г. и 307,58 лв. законна лихва за периода 17.10.2022г. - 29.08.2023г., и да отхвърли исковата претенция за присъждане на мораторни лихви до пълния предявен размер на **1102,26лв.** или за сумата от 58,17лв. за периода 02.08.2022г. до 29.09.2023г.

При този изход на правния спор, искането за присъждането на разноски за водене на делото също следва да бъде уважено - за държавна такса в

размер на 10 лв. и за адвокатско възнаграждение в размер на 1530 лв. по представен списък по чл. 80 ГПК, което възнаграждение е посочено като платено в договора за правна защита и съдействие с подписването му. Размерът не е прекомерен, предвид, че минималният размер, изчислен на основание чл.7, ал.2, т.2 вр. чл.8, ал.1 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 1240лв., т.е. се касае за превишение в размер на 290 лв., което не е прекомерно. Съдът следва да присъди разноси в пълен размер, доколкото частта, в която исковата претенция е неоснователна е незначителен размер, освен това, ответникът и след предявяването на исковата претенция не е предприел действия за заплащане на обезщетението за вреди, предвид трайно установената съдебна практика в казус като процесния, по арг. от чл.78, ал.2 ГПК.

Следователно, претенцията за присъждане на разноси на ищцата следва да бъде уважена в размер на 1540 лв. общо.

На основание всичко изложено, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите представлявана от изпълнителния директор Р. С., със седалище в [населено място], да заплати на ищцата А. В. Я. с ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], на основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и чл.19 от Закона за Националната агенция за приходите, следните суми:

1) за обезщетение за имуществени вреди сумата в размер на 8 300,00 (осем хиляди и триста) лева за платени разноси за правни услуги за изготвяне на възражение срещу ревизионен доклад и жалба срещу ревизионен акт № 22221421007483-091-001/02.08.2022г., обявен за нищожен в една част, а в другата част отменен с Решение № 1659/17.10.2022г. на директора на Дирекция "ОДОП"

2) за законна лихва върху размера на обезщетението в размер общо на 1044,09лв. от които 736,51 лв. законна лихва за периода 02.08.2022г. - 29.09.2023г. и 307,58 лв. законна лихва за периода 17.10.2022г. - 29.08.2023г., съразмерно на частите от главницата, в които РА е обявен за нищожен и отменен.

ОТХВЪРЛЯ исковата претенция на А. В. Я. с ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], срещу Националната агенция за приходите представлявана от изпълнителния директор Р. С., със седалище в [населено място], да заплати на ищцата на основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и чл.19 от Закона за Националната агенция за приходите, мораторни лихви до пълния

предявен размер на **1102,26лв.** или за сумата от 58,17лв. за периода 02.08.2022г. до 29.09.2023г. върху размера на обезщетението за вреди.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите със седалище в [населено място], да заплати на ищцата А. В. Я. с ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], сумата от 1540 (хиляда петстотин и четиридесет) лева за разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване и протестиране с касационен протест пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: